

List otwarty

Szanowny Panie Premierze,

w związku z nieprawdziwymi, krzywdzącymi słowami, jakie wypowiedział Pan Premier w dniu 7 marca 2019 r. w programie telewizji TVN 24, czujemy się w obowiązku sprostować Pańskie wypowiedzi. Jesteśmy przekonani, że sformułował je Pan Premier na podstawie nieprawdziwych informacji, przekazywanych przez ministra edukacji (słyszymy je bardzo często wypowiedziach publicznych Pani Minister Anny Zalewskiej).

Z całą mocą oświadczamy, że samorządy nie oszczędzają na nauczycielach. Wręcz przeciwnie - dokładamy do subwencji i dotacji z budżetu państwa coraz większe kwoty ze środków własnych. Subwencja nie wystarcza nawet na wynagrodzenia, a przecież są także inne koszty prowadzenia szkół. Nie jest też prawdą teza formułowana przez minister oświaty, że samorządy przestały inwestować w oświatę. W roku 2017 wydatki majątkowe gmin w oświacie wyniosły łącznie 2,2 mld zł, miast na prawach powiatu - 1,2 mld zł, powiatów 375 mln oraz województw 35 mln zł (łącznie samorządy poniosły wydatki majątkowe w wysokość 3,8 mld zł).

W bieżącym roku otrzymujemy codziennie informacje, że w coraz większej liczbie miast i gmin (w porównaniu z latami ubiegłymi) część oświatowa subwencji ogólnej nie wystarcza nawet na wynagrodzenia (na ich obecnym poziomie, nie mówiąc o zapowiadanych podwyżkach).

Poniżej przytaczamy kilka podstawowych danych, które pochodzą z roku 2017 ze źródeł rządowych - Ministerstwa Finansów (dla roku 2018 ostateczne dane nie są jeszcze publicznie dostępne).

W roku 2017 gminy wydały na edukację 34,5 mld zł, w tym tylko na wynagrodzenia z pochodnymi 23,0 mld zł, a otrzymana przez nie w 2017 roku subwencja oświatowa wyniosła zaledwie 19,9 mld zł.

W tym samym roku miasta na prawach powiatu wydały na edukację 22,3 mld zł, w tym na płace i pochodne 14,5 mld zł, podczas gdy otrzymana subwencja oświatowa wyniosła 13,75 mld zł.

Dopłata wszystkich samorządów do realizacji zadań z zakresu edukacji i wychowania (tylko tych finansowanych subwencją oświatową lub dotacją z budżetu państwa) w roku 2017 wyniosła aż 14,8 mld zł! Jak wynika ze wstępnych danych finansowych, w roku 2018 kwota tej dopłaty była o wiele wyższa.

W tej sytuacji, jeśli podtrzymuje Pan Premier tezę wypowiedzianą w wywiadzie dla telewizji TVN 24, że samorządy oszczędzają na nauczycielach, istnieje bardzo proste wyjście, by temu zapobiec. Niech Rząd zrealizuje nasz postulat, który sformułowaliśmy zdesperowani skalą niedofinansowania samorządom zadań oświatowych i **przejmie od nas wypłatę wynagrodzeń nauczycieli.**

Wówczas przekona się Pan Premier, jak bardzo zaniżona jest kwota, jaką otrzymują samorządy z budżetu państwa na realizację zadań oświatowych.

Jakość edukacji to przyszłość Polski, a samorządy terytorialne doskonale to rozumiejąc, inwestują w kształcenie i wychowanie dzieci i młodzieży. Ale nasze możliwości w tym zakresie już się wyczerpały. Do każdej, bowiem otrzymywanej z budżetu państwa złotówki na zadania oświatowe dokładamy dodatkowe 45 groszy, a skala tych dopłat dynamicznie wzrosła po wprowadzeniu w roku 2017 zmian w systemie oświaty.

Sądzymy, że niezbędna jest poważna debata na temat przyszłości edukacji w Polsce, z udziałem Pana Premiera, Ministra Finansów i Ministra Edukacji. Strona samorządowa jest gotowa w każdej chwili taką debatę podjąć.

Apelujemy, więc do Pana Premiera o wyznaczenie możliwie jak najszybszego terminu spotkania z ogólnopolskimi organizacjami jednostek samorządu terytorialnego.

W załączeniu zestawienia graficzne, obrazujące sytuację finansową w polskiej oświacie.

Zygmunt Frankiewicz
Prezes Związku Miast Polskich

Warszawa, Poznań, Gliwice, 8 marca 2019 r.